

EXPUNERE DE MOTIVE

În cadrul procesului de aderare a României la Uniunea Europeană problematica de mediu și de gospodărire a apelor joacă un rol deosebit de important.

Angajamentele asumate de România, inclusiv pentru Capitolul 22 – Protecția mediului, fac parte integrantă din Tratatul de Aderare, ratificat de Parlamentul României prin Legea nr. 157/2005.

Pentru a putea îndeplini angajamentele asumate, în perioada 2007-2013, sunt necesare investiții în valoare de aproximativ 18 miliarde Euro (din fondurile comunitare sunt asigurate doar 4 miliarde Euro).

Costul total estimat pentru conformarea cu directivele Uniunii Europene în domeniul protecției mediului până în anul 2018 este de 29 miliarde Euro.

Presiunea cea mai mare de investiții este prevăzută a fi pentru următorii șapte ani. O mare parte din perioadele de tranziție negociate cu Uniunea Europeană pentru Capitolul 22 – Protecția mediului înconjurător au termen limită pentru conformare anul 2013.

Pentru a asigura o dezvoltare durabilă, un minim de investiții este necesar ca o primă fază a unor planuri de investiții pe termen lung în sectoarele de apă – apă uzată și deșeuri.

În acest context, Guvernul României a aprobat, în ședința din data de 12 ianuarie 2006, Memorandumul cu tema: **“Acordul de principiu privind aprobarea contractării de către Ministerul Finanțelor Publice a unor împrumuturi de până la 1.441.000.000 EUR, în perioada 2006 – 2009, pentru finanțarea investițiilor prioritare de mediu și gospodărire a apelor în vederea îndeplinirii angajamentelor asumate de România în procesul de aderare la Uniunea Europeană”**.

Programele cuprinse în Memorandum sunt următoarele:

1. Închiderea și ecologizarea zonelor afectate de activitatea minieră – iazuri de decantare și halde;

Programul își propune închiderea și ecologizarea zonelor afectate de activitatea minieră – iazuri de decantare și halde, depozite de cenușă la termocentrale, ecologizarea unor incinte închise.

2. Program pilot pentru reabilitarea zonelor fierbinți Zlatna și Copșa Mică;

Programul constă în lucrări de ecologizare și înlăturare a efectelor poluării în zona industrială afectată, reabilitare și extindere a rețelei de alimentare cu apă, reabilitare și extindere a rețelei de canalizare ape uzate, reabilitarea sistemului de salubritate, reabilitarea fațadelor și acoperișurilor afectate de poluare, amenajarea râului Ampoi și a afluenților săi.

3. Modernizarea infrastructurii de apă și apă uzată în bazinul Criș, în județul Vaslui și în municipiul Ploiești;

Programul constă în lucrări de reabilitare și extindere a rețelei de alimentare cu apă potabilă, reabilitarea și extinderea rețelelor de canalizare ape uzate, modernizarea stațiilor de epurare a apelor uzate. Prin implementarea programului se urmărește îmbunătățirea calității serviciilor de furnizare apă potabilă și canalizare – epurare la standardele europene.

4. Sistem integrat de management al deșeurilor în municipiul Iași, județele Satu Mare și Sibiu;

Programul are ca scop protejarea mediului înconjurător. Lucrările cuprinse în program constau în închiderea unor depozite neconforme de deșeuri existente, construirea unor depozite ecologice la nivel regional, implementarea sistemului integrat de management al deșeurilor, construirea de spații de sortare și compost pentru colectarea materialelor reciclabile, sensibilizarea populației cu privire la mediul înconjurător, stimularea reciclării.

5. Sistem informatic integrat de mediu;

Proiectul constă în crearea bazelor de date la nivel național rezultate în procesul de monitorizare a factorilor de mediu, realizarea de module specializate pentru managementul de sistem, crearea centrelor de intervenție în caz de dezastru ecologice precum și întefățarea cu sistemul informațional european de mediu.

6. Mărirea gradului de siguranță a barajelor;

Proiectul constă în aducerea la parametri proiectați a lucrărilor realizate în perioada 1950 – 1980 la 23 de acumulări (înlocuirea echipamentelor hidromecanice uzate, reducerea infiltrațiilor și înlocuirea echipamentelor electrice deteriorate).

7. Finalizarea lucrărilor de asigurare a surselor de apă și de apărare împotriva inundațiilor;

Proiectul are ca scop crearea de noi surse de apă în zone cu deficit de apă potabilă și creșterea gradului de apărare împotriva inundațiilor a zonelor afectate de inundații în perioada 1995 – 2000. Acest proiect se referă la investițiile care sunt în curs de execuție în diferite stadii și pentru care este strict necesară finalizarea acestora.

8. Lucrări noi de apărare împotriva inundațiilor;

Proiectul constă în executarea unor lucrări de apărare împotriva inundațiilor (consolidări de maluri, realizare de noi diguri, praguri de fund, decolmatări și regularizări de albie).

9. Lucrări de reabilitare a zonei costiere;

Proiectul are drept scop protejarea și reabilitarea litoralului românesc prin reducerea fenomenului de eroziune marină, în special reducerea pierderilor de plaje cu potențial turistic prin executarea unor lucrări de decolmatare a lacurilor, ziduri de sprijin a malurilor, de disipare a energiei valurilor și de protecție a falezei.

10. Dezvoltarea durabilă a rezervației biosferei Delta Dunării.

Proiectul are ca obiective îmbunătățirea condițiilor de mediu în Delta Dunării, a regimului hidrologic, refacerea potențialului piscicol, asigurarea surselor de alimentare cu apă a localităților din Delta Dunării, precum și crearea condițiilor dezvoltării turismului.

La elaborarea prezentei ordonanțe au fost îndeplinite procedurile prevăzute de Legea nr. 52/2003 privind transparența decizională în administrația publică.

Față de cele prezentate, a fost elaborat proiectul de lege alăturat, în vederea aprobării Ordonanței Guvernului pentru aprobarea și finanțarea programelor multianuale prioritare de mediu și gospodărire a apelor, pe care îl supunem Parlamentului spre adoptare.

PRIM-MINISTRU

CĂLIN POPESCU-TĂRICEANU

PROPUNERE DE POLITICI PUBLICE Formular

1) Instituția inițiatoare	Ministerul Mediului și Gospodării Apelor
2) Formularea problemei	<p>În cadrul procesului de negociere pentru capitolul 22- Mediu, România și-a asumat o serie de angajamente pentru a căror îndeplinire sunt necesare resurse financiare substanțiale. Angajamentele asumate de România fac parte integrantă din Tratatul privind aderarea României la Uniunea Europeană, ratificat de Parlamentul României prin Legea nr. 157/2005. Costul total estimat pentru conformarea cu directivele Uniunii Europene în domeniul protecției mediului până în anul 2018 este de 29 miliarde Euro. Angajamentele care necesită cele mai substanțiale investiții sunt în sectoarele de apă / apă uzată și deșeuri.</p> <p>Pentru a putea îndeplini angajamentele asumate, în perioada 2007-2013, sunt necesare investiții în valoare de aproximativ 18 miliarde Euro. Fondurile comunitare de postaderare destinate sectorului de mediu se ridică la doar 4 miliarde Euro, la care se adaugă 1 miliard de Euro cofinanțare din partea statului român. De aceea, pentru acoperirea necesarului investițional trebuie găsite surse complementare de finanțare. Presiunea cea mai mare de investiții este prevăzută a fi pentru următorii șapte ani, deoarece cea mai mare parte din perioadele de tranziție negociate cu Uniunea Europeană pentru Cap.22 – Mediu au termen limită pentru conformare anul 2013.</p> <p>Pe de altă parte, o problemă majoră cu care se confruntă România, cauzată de efectele schimbărilor climatice și a defrișărilor masive din ultimii ani, este reprezentată de inundații și efectele catastrofale ale acestora. În anul 2005 s-au înregistrat inundații la scară largă cu efecte catastrofale, ce au afectat peste 1,5 milioane persoane (76 oameni uciși) și au distrus o parte importantă a infrastructurii. Distrugerile cauzate de inundații au fost estimate la peste 1,5 miliarde Euro. Ca urmare, este imperios necesar ca, pe lângă investițiile în infrastructura de mediu să se acționeze și pentru realizarea de investiții în domeniul protecției împotriva inundațiilor.</p> <p>Responsabilitatea realizării investițiilor din domeniul mediului revine în cea mai mare parte autorităților publice locale. Având în vedere capacitatea financiară redusă a acestora este necesar să se realizeze o planificare riguroasă a acestor investiții, pe termen mediu și lung și să se elaboreze programe de investiții pe termen scurt și mediu în sectoarele de apă – apă uzată și deșeuri. De asemenea, pentru continuitatea asigurării resurselor financiare este imperios necesar ca aceste programe să aibă un caracter multianual.</p> <p>În acest context, Guvernul României a aprobat, în ședința de Guvern din data de 12 ianuarie 2006, Memorandumul cu tema: “Acordul de principiu privind aprobarea contractării de către Ministerul Finanțelor Publice a unor</p>

împrumuturi de până la 1.441.000.000 EUR, în perioada 2006 – 2009, pentru finanțarea investițiilor prioritare de mediu și gospodărire a apelor în vederea îndeplinirii angajamentelor asumate de România în procesul de aderare la Uniunea Europeană". Acest memorandum reprezintă baza elaborării programelor multianuale prioritare de mediu și gospodărire a apelor.

3) Denumirea politicii	Aprobarea și finanțarea programelor multianuale prioritare de mediu și gospodărire a apelor.		
4) Scop	Îmbunătățirea infrastructurii de mediu în vederea îndeplinirii angajamentelor asumate de România în cadrul negocierilor de aderare la Uniunea Europeană pentru Capitolul 22 – Mediu		
5) Obiective generale/obiective specifice	<p>Generale: Realizarea angajamentelor asumate de România pentru Capitolul 22 – Mediu în cadrul procesului de aderare la Uniunea Europeană.</p> <p>Specifice: 1. Închiderea unor depozite necontrolate de deșeuri existente, construirea unor depozite ecologice la nivel regional, implementarea sistemului integrat de management al deșeurilor, construirea de spații de sortare și compost pentru colectarea materialelor reciclabile, sensibilizarea populației cu privire la mediul înconjurător, stimularea reciclării</p> <p>2. Reabilitarea infrastructurii de apă / apă uzată</p> <p>3. Realizarea de lucrări de protecție împotriva inundațiilor</p>		
6) Beneficiari	<p>Direcți: - autoritățile locale</p> <p>Indirecți: - populația din zonele respective;</p>		
7) Variante de soluționare	<p>Varianta 1</p> <p>Nerealizarea de programe investiționale în domeniul mediului</p>	<p>Impact 1</p> <p>Economic Se poate preconiza o înrăutățire a stării mediului și a infrastructurii existente ceea ce va conduce la o stagnare și chiar reducere a activităților economice din zonele respective.</p> <p>Social Condițiile de viață nu se vor îmbunătăți și se poate estima un</p>	<p>Impact bugetar 1</p> <p>Nu are impact imediat asupra bugetului de stat și nici asupra bugetelor locale, dar neintervenția în acest moment ar putea conduce la costuri mult mai ridicate în viitor prin creșterea necesarului investițional cauzat de o degradare și mai profundă a infrastructurii existente.</p>

	<p>efect negativ asupra sănătății populației cauzat de poluarea mediului.</p> <p>Ecologic Degradarea continuă a mediului prin continuarea deversării apelor uzate necorespunzător epurate în emisari și poluarea solului și a apelor subterane cauzată de depozitarea neecologică a deșeurilor.</p>	
<p>Varianta 2 Realizarea programelor multianuale de investiții de mediu și gospodărire a apelor</p>	<p>Impact 2 Economic Se preconizează că prin realizarea planificată a investițiilor de mediu se va realiza o creștere a activității economice în zonele reabilite, în special turismul și agricultura. Se poate estima, pe termen lung, un impact pozitiv asupra creșterii PIB-ului în regiunile respective.</p> <p>Social Realizarea acestor investiții va avea un impact social pozitiv, prin îmbunătățirea condițiilor de viață ale populației și scăderea mortalității. Creșterea gradului de protecție și securitate a populației la dezastrele naturale (inundații).</p> <p>Ecologic Reducerea semnificativă a poluării apelor și solului în regiunile respective</p>	<p>Impact bugetar 2 Sprijinirea de investiții în domeniul mediului va avea un impact semnificativ asupra bugetului de stat și a bugetelor locale. Valoarea totală estimată a programelor prioritare de mediu este estimată la 1,441 miliarde de Euro. Realizarea în mod planificat a programelor de mediu și gospodărire a apelor va conduce la utilizarea eficientă a resurselor financiare. Apreciem că amortizarea impactului bugetar se poate face în câțiva ani, având în vedere impactul pozitiv asupra economiei din regiunile respective.</p>

Varianta 3

Realizarea de investiții în domeniul mediului și găsirea surselor de finanțare de către fiecare autoritate locală în parte

Impact 3

Economic

Se preconizează un impact economic pozitiv, dar într-o perioadă mult mai mare de timp, deoarece autoritățile locale nu pot asigura resursele financiare necesare.

Social

Impact social pozitiv prin îmbunătățirea standardelor de viață, dar nu imediat

Ecologic

Reducerea semnificativă a poluării apelor și solului în regiunile respective, dar nu cu efect imediat (în funcție de începerea investițiilor)

Impact bugetar 3

Această variantă nu are impact asupra bugetului de stat, doar asupra bugetelor locale, există însă riscul ca angajamentele de aderare să nu fie realizate în termenele stabilite.

Această variantă lasă la latitudinea autorităților locale realizarea investițiilor de mediu, ceea ce poate pune în pericol realizarea angajamentelor de aderare, având în vedere lipsa resurselor financiare ale acestor autorități.

Multe dintre autoritățile locale deja beneficiază de proiecte MUDP, SAMTID, ISPA, iar pentru derularea acestor programe s-au contractat împrumuturi de la diferite instituții financiare. Având în vedere capacitatea lor de rambursare a creditelor, contractarea altor împrumuturi pentru realizarea de investiții în domeniul mediului este foarte dificilă pentru aceste autorități.

De asemenea, contractarea de credite de către autoritățile locale este un proces de durată care ar putea conduce la întârzierea începerii investițiilor.

8) Procesul de consultare	Ministere, instituții : - Autoritățile locale - Ministerul Finanțelor Publice - Administrația Națională "Apele Române"	Rezultatul consultării : Instituțiile consultate au <u>agreat</u> în unanimitate realizarea de programe multianuale prioritare de mediu și gospodărirea apelor, care furnizează cele mai bune premize pentru îndeplinirea la termen a angajamentelor de aderare pentru capitolul 22- Mediu.	
9) Varianta de soluționare recomandată	Prezentarea variantei Realizarea programelor multianuale prioritare de mediu și gospodărire a apelor și aprobarea acestora de către Guvern	Termen preconizat de realizare - 2006 -2009	Buget estimat 1,441 miliarde Euro

Planul de acțiuni
(se referă la varianta de politici publice care este aleasă spre implementare)

Activitate necesară implementării	Termen de realizare	Responsabil	Buget	Rezultate	Raport de monitorizare	Raport de evaluare
Activitatea 1 Aprobarea prin ordonanță a Guvernului a programelor multianuale prioritare de mediu și gospodărire a apelor	August 2006	Ministerul Mediului și Gospodăririi Apelor	-	Asigurarea cadrului legal pentru finanțarea și realizarea programelor prioritare de mediu	-	-
Activitatea 2	August 2006	Ministerul Mediului și	-	Asigurarea cadrului legal pentru	-	-

Aprobarea hotărârilor de Guvern subsecvente care identifică și și asigură cadrul specific realizării programelor investiționale de mediu		Gospodăririi Apelor		demararea efectivă a programelor prioritare de mediu		
Activitatea 3 Elaborarea procedurilor de implementare a programelor multianuale	Octombrie 2006	Ministerul Mediului și Gospodăririi Apelor	-	Derularea eficientă a programelor în baza procedurilor stabilite	-	-
Activitatea 4 Coordonarea implementării programelor în concordanță cu procedurile stabilite	Permanent	Ministerul Mediului și Gospodăririi Apelor	-	Derularea eficientă a programelor și soluționarea eficientă a eventualelor probleme apărute	-	-
Activitatea 5 Încheierea convențiilor cu autoritățile locale pentru detalierea modului de	Septembrie 2006	Autoritățile locale Ministerul Mediului și Gospodăririi Apelor	-	Demararea efectivă a programelor	Realizarea unui Raport anual de monitorizare al programelor multianuale de mediu și gospodărire a apelor	Realizarea a 2 Rapoarte de evaluare – unul la mijlocul perioadei de implementare programului, respectiv până în

<p>finanțare, a responsabilităților de implementare a programelor și categoriile de cheltuieli eligibile din cadrul acestora</p>		<p>Ministerul Finanțelor Publice</p>				<p>luna martie 2008 și a unui raport final de evaluare până în luna martie 2010.</p>
<p>Activitatea 6</p> <p>Organizarea Unităților de Management al proiectelor la nivelul fiecărei autorități locale care implementează proiecte</p>	<p>În funcție de stadiul pregătirii proiectelor</p>	<p>Autoritățile locale</p>	<p>Resursele vor fi asigurate de bugetele locale</p>	<p>Asigurarea managementului corespunzător al proiectelor</p>		
<p>Activitatea 7</p> <p>Elaborarea și actualizarea studiilor de fezabilitate și pregătirea întregii documentații pentru proiectele de investiții</p>	<p>Decembrie 2006</p>	<p>Autoritățile locale</p>	<p>Studiu de fezabilitate – aprox. 2% din valoare proiectului de investiții Documentația de proiectare - aprox. 5% din valoare proiectului de investiții</p>	<p>Proiecte pregătite</p>		

Activitatea 8 Organizarea achizițiilor publice pentru contractarea de lucrări și servicii pentru realizarea investițiilor	În funcție de durata pregătirii proiectelor	Autoritățile locale	Costurile sunt acoperite de activitatea curentă a autorităților publice locale	Contractarea de lucrări și servicii
Activitatea 9 Realizarea efectivă a lucrărilor de investiții	În funcție de fiecare contract de lucrări și servicii încheiat	Autoritățile locale Firmele contractate	1,441 miliarde Euro din care se scad costurile pentru studiile de fezabilitate și documentația de proiectare	Realizarea investițiilor